

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: A háromhasabos pettsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

TORONTÁL

1877. évi negyedik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket, minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű postautalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskerek, 1877. évi szept. havában.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Jámbor óhajok a nevelésügy érdekében.

III.

Azt hiszem a közölt két cikkben eléggé feltüntettem a felvételi vizsgák és az egyoldali kiképzetésnek korcs-szüleményeit. Inkább ne állítson képezdét a magas kormány, sem hogy olyat kapjunk, mely e kettős hibát — nevelésügyünk kárára — szintén elkövesse.

A tanítói kiképzetésre különösen most, mikor a különféle nemzetiségekkel is elkerülhetetlenül szükségesnek tartjuk a magyar nyelv tanítását: kell, hogy a tanító képezde — különösen a miénk, ha lesz — nagy figyelemmel és tapintattal járjon el. Tudjuk, hogy e cél eléréséhez leginkább a néptanítóknak vannak hivatva; ezek nemcsak a hazafiságot, a magyar szellemet, hanem egyszerűságot és nyelvet is legjobban ültethetik által a fiatal nemzedékre. Nem dicsérendő — talán inkább helytelen — nézetnek mondhatnók, ha valaki azt hiszi, hogy ha a német nyelvet a képezdékben elhanyagolják — egy képezdei tanár szerint nem is tanítják — nagy szolgálat van tőle a nevelésügynek illetőleg a magyarosításnak. Ha valamely tanító német községbe való jutása után nyakra-főre azon van, hogy magyarosítson: míg politikai szempontból hasznos tesz, nevelési szempontból vétkes; ez utóbbit, miután az anyanyelven nem tanít vagy nem tud tanítani, feloldozza az elsőb; azért legjobban, ha fokozatosan haladunk vele.

A magyar nyelv, mely országos hivatalos nyelv, szükséges, hogy minden népiskolában tanítsassék. Ha nem is mondaná ki a törvény, hogy kötelezett tanítárgya a népiskolának, mégis, ha hazafias érzet van a tanítóban, kell, hogy ösztönözze annak tanítására.

Sokan azzal akarnak a magyar nyelv tanításán túl adni, ha azt állítják, miszerint annyira a népiskolában a feldolgozandó tananyag, hogy

ennek már helyt nem adhatnak. Ilyenkor persze arról, hogy önön magukat itélik el — megfélemedtek. Nagy szegénység bizonyítványt állít ki az önönmagának, ki így nyilatkozik; gyenge, nagyon gyenge tanító az, ki fölött a tananyag, s nem ő a fölött uralkodik.

A jó akarat sokat tehet, miután ennek itt nem szabad hiányoznia: kell hogy a magyar nyelv minden népiskolában tanítsassék. Találunk is már sok oly német községet, hol a magyar nyelv egy pár év óta tanítatik. Magam több helyen győződtem meg, hogy maga a nép belátván ennek feltétlen szükségességét, sürgetve tanítását, ma már oda jutottak, hogy egyes tantárgyakat taníthatnak magyarul. Sok helyen azonban a legjobb akarattal sem mehet a dolog egyelőre, mint kellene. Nem kevés azon tanítók száma, kik magyarul nem tudnak, nem is igen akarnak tanulni s így hiába a törekvés a nép részéről.

Némelyek azzal is mentik magukat, hogy ha fiatal korukban nem tanulták meg a magyar nyelvet, öregségükben nem sajátíthatják már el; különben — úgy mondják — minék tanítsanak német községben magyarul; tanuljanak a gyermekek csak németül annyit, a meynyit a törvény megkíván, megelégedhetnek ezzel.

Igy beszél a versetzi képezdéből kikerültek nagyobb része!

Azt hiszem, ha a vasuti stb. hivatalnoktól megkivánhatták a magyar nyelv birását, megkövetelhetjük a tanítóktól is ennek elsajátítását, tekintet nélkül korukra. — Hogy vannak meglehetősen számmal olyanok, kik a magyar nyelvet a szükségűl ösztönözve már el is sajátították, vagy ennek megtanulásán fáradoznak, nem szenved kétséget.

Igen nagy elismeréssel kell e tekintetben lennünk tek. tanfelügyelőnk irányában; mert szeretettel lelkesít ott: hol a magyar nyelv tanításán fáradoznak; tekintélyével ostromol ott: hol erről megfeledkeznek.

Miután a legtöbb községben az iskolák szaporodnak, nem kevés szolgálat volna tőle s magyar nyelv terjesztésére ha ezen felsőbb osztályokhoz csak olyanokat választanának, kik magyarul is tudnak. Így ha már az alsóbb osztályokban — mivel a tanítók nem igen tudnak magyarul — nem lehet eredményesen, vagy sehoggy sem tanítani e nyelvet, legalább a felsőbb osztályokban, hol a gyermekek érettebbek, lehetne némileg e czélt elérni.

A bajon kell valahogy segítenünk, habár sok fáradságba kerülne is; mert ha még mindig kénsünk a magyar nyelv terjesztésén, vétkesnek jövünk ellen; különben nekünk délmagyarországi németeknek még oly particularis történelmi multunk is alig van, melyhez nagy büszkeséggel ragaszkodnánk; elmosódunk a történet lapjain, alig szereplünk. A jó tulajdonságoknak, melyek hű öröklöttünk, nem fognak a jövőben sem a magyarosodás következtében elenyészni. Ha igaz, hogy azon ország lehet csak nagy, hatalmas és kulturált, mely minél kevesebb nemzetiségekkel bír, úgy nem maradhat nekünk más hátra jövőnk érdekében: mint a magyarosodás.

Ha valamennyi délmagyarországi német tanítónak így nézeit és meggyőződésit lesznek, ha valamennyien be látják a magyar

nyelv feltétlen szükségességét: alkotmányunk második évtizedében bizonyára nem lesz anynyi a jámbor óhaj, mint volt az elsőben.

Bécs, szeptember 23-án.

Mai napon nem beszéltek másról a birodalmi e főváros utcáin, mind arról: hogy a törökök a Czarevicsét elfogták. Ez alarmozó hír miatt a börzén is nagy panique uralkodott míg a dolgot fel nem világosították, ugyan is elfogták Czarevics nevezetű egyent ki orosz szállító volt. Ez okozta a nagy lármát.

Szerbia actióját minden ellenkező hírek dacára itt bizonyosnak tartják, sőt Görögország actiója is több mint valószínű.

Az Uchatius-féle ügy más fordulatot kezd venni, most tudni vélik illetékes körökben, hogy nem az olasz, de a német attaché volt az, aki a másolatokat titkon megvásárolta.

A fővárosban és környékén a törökök iránti rokonszenv, mindinkább mutatkozik és terjed.

Ma, egy érdekes per tárgyalását kezdik meg a fenytő törvényszéknek. Egy szép leány lopta meg szerelmesének, nem szívet, de pénztárcáját.

Gabonát kivételre erősen vásárolnak.

A börzén francia forradalom kitörésétől félnek.

Belgrad, szeptember 22-én.

A legnagyobb vereség híre a minis-teri tanács f. h. 18-ikán tartott ülésén az actióba lépést február hóra elnapolta, s így az utnak indított csapatok teli szállásukra küldetnek és a határokra egyelőre további csapatok nem szállíttatnak. Azonban a hadiactio által a belviszonyok igen aggasztókká váltak. A nép be kezd látni, hogy az eddigi háborus politika mily kiheverhellen romlást hozott az országra. A bukások és csődök napirenden vannak, oly czégek, melyek 30 éven át jó hírnevet örvendtek, nemcsak a szerb, hanem a külföldi piacokon is, kénytelenek voltak beszüntetni a fizetést. Velicskovic, Demeter Gyorgyevits, Georg Jovanovits s több eddig jó hírnevet örvendtek a napokban beadtak a kulcsot a kereskedelmi törvényszéknek és fizetési képtelenségük nyilvánítták magukat. A háboru, melybe Szerbia nolens-volens beletényesített, mindenre mutat inkább, mint az ország közgazdasági helyzetének javítására. Ezt könnyen el lehet hinni, ha elgondoljuk, hogy a szerb sereg csupán nélkülözhetlen emberből áll; itt a jómódú polgár vagy lovas vagy a trinárl katonakodik, a paraszt vagyis a földműves a tüzéséghöz vagy a gyalogsághoz van beosztva; a hivatalnokok a hadsereg administraziojánál vannak alkalmazva. Így a közgazdasági életnek minden factora a seregbe van fölveve, s így az egész productio meg van bénítva. Rövid ideig el lehet tűrni ezen állapotot, de hosszabb ideig teljes lehetetlenség. A pleynai vereség híre annyira nyomott hangulatot keltettek, hogy az orosz ügyvivő indítványt érezte magát Gorcsakoff herczeg sürgönyét, mely ama hirt demantálta, a konzulatusi épületen falragasz által közzétenni. Az orosz subventio második részlete hírszerint utban van Belgrad felé, s jól értesült körökben attól tartanak, hogy Szerbia minden esetre kénytelen részt venni a háboruban még

akarata ellenére is, s ez a nép zömében a legnagyobb ekseredetséget szüli, szóval a hangulat igen kedvező Milan detronizálására.

A zombolyai lötenyészési jutalomdíj kiosztás. és ezzel egybekötött löverseny.

A torontálmegei lötenyészési bizottság által f. é. szeptember 16-án Zombolyan rendezett lökiállítás a megye minden vidékéről összesereglett lötenyészők s ló tulajdonosok meglehetősen részvétel mellett, ha nem is mennyiségileg de minőség tekintetében igen jól sikerült; mely körülmény, valamint a közönségben is fokozott mértékben mutatkozó érdeklődés följosogitnak a reményre, hogy mezőgazdink a törvényhozásnak a helyes és egyszerű lönevelés érdekeiben hozott törvényeit s a kormánynak ez irányban tett nagyfontosságú intézkedéseit fölfogva, mindinkább megközelítik a kitűzött czélt: egy ép, kitaró és e tenyészésre legalkalmasabb faj teremtését.

A megyei lötenyészési biz. elnöke herczeg Thurn Taxis Egon ő méltósága közbejött akadályok miatt nem volt jelen a kiállításon. S az elnöki teendőket méltóságos gróf Csekonics János urra mint helyettesére ruházta, a kinek elnöklése alatt a bíráló bizottság a következőkép alakult meg: tagjai voltak: Ilgner Nándor, százasdos, a mezőhegyesi kir. mentelep III. osztályának parancsnoka mint a m. kir. földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi minisztérium megbízottja és képviselője, Kelemen János, kir. mentelepi állatorvos, Kaszonyi József, Dellimanics Imre, báró Liphay Antal, Belicska Benő szolgabíró, Theissen János, Deák János és Haith Antal állatorvos.

A bizottság nagyszámú közönség (közte Torontálmegei főispánja méltóságos Hertelendy József ur, báró Liphay Béla ő méltósága, báró Liphay Antal és családja) jelenlétében pontban d. u. 2 órakor megkezdte működését a program szerint a szopos csikóval bemutatott anyakanczak elővezetésével és meg szemlélésével. Elővezetett mintegy negyven kanca, melyek közül a bizottság egyhangy gróf Csekonics János ur tulajdonát képező 4 darab kanczát érdemesztette az első állami díjra, mely 12 darab 10 frankos magyar aranyból állott. A jelenlevő gróf ur azonban a díjat el nem fogadta, hanem további jutalmazásra átengedte; miertis a lötenyészési körüli érdemei elismerésül az I. osztályú arany Diszoklevelet nyerte. A többi kiállítók közül e hét nyerte el az állam által kitűzött arany jutalmidíjakat.

1. Gyura Szima (Uzdin) 12 drb. 10 frankos aranyat. — 3. Kyr János (N.-Szt.-Miklós) 10 drb.; — 3. Goltschall Jakab (Grabác) 8 drb.; — 4. Neurohr József (Grabác) 7 drb.; — 5. Szima Pavel (Uzdin) 6 drb.; — 4. Neurohr József (Grabác) 6 drb.; — 7. Chernier Jakab (N.-Szt.-Miklós) 5 drb.; 10 frankos magyar aranyat.

Következett erre a három éves kanczacsikók kiállítása. Bemutatott összesen 25 drb. Gróf Csekonics János e nemből is 4 darabot vezetett elő saját méneséből, melyek alak és szervezete tekintetében egyaránt

TÁRCZA.

Thiers életéből.

H. de Villemessant: Mémoires d'un Journaliste. Paris 1876. (Az „Ellenőr”-ből.)

„A kis polgár”, mint önmagát szerényen nevezi szokta, temérdek könyvnek, röpiratnak és hírlapi cikkeknek szolgált tárgyul. De mindez koránsem végeles, mert az államférfi és a szónok, mintha csak magasztalót és bírálót tévutra akarta volna vezetni, különös kedvteléssel újra meg újra átalakult pályájának és tehetségének minden ismertetése és méltánylása után. Laya Sándor és Martin életrajzi művei, Guizot, Loménie, Loewe, Weimart és Cormenin vázlatai szelleműs és érdekes olvasmányok, de csak azon perczen voltak élethűek, midőn szerzőjük megírta, mert Thiers eseményteljes politikai életének minden phasisa után mint egészen új alak áll előtünk.

Valahányszor a magánéletbe való visszavonulásáról és mindenkéfelett kedves tanulmányairól beszéltek, melyekkel életét befejezni óhajja, eszünkbe jut, egy kedvessé ismert anekdota Chateaubriandról. E „keserű lángelme”, mint Hugo Viktor nevezé, imádtá a macskákat, melyeknek természetéhez az övé nem kis mértékben hasonlított. — Aznap, midőn a külügyi minisztérium vezetésétől elmozdították, egyik meghitt barátja korán reggel meglátogatta őt és halászobájában találta, hol piszkótával etette kedvenc macskáját és

annyrá el volt mélyedve e munkába, vagy gondolataiba, hogy észre se vette a korai látogató belépését, ki e jellemző szótak hallotta ellebbeni ajkairól, mely fohász kíséretében:

— Bizony, Blanchette, ezentul majd megint csak be kell érünk az egerekkel!

1848-ban, midőn a köztársasági elnök megválasztása forgott szóban, sok ember azt mondta: „Franciaországban csak három ember van, a ki elnökölni tud: Dupin a gyülekezetekben, Girardin egy politikai hírlap szerkesztőségében és Thiers mindenütt.” Már akkoriban is parlamenti directoriumról álmodozott, melynek ő lenne első vagyis inkább egyetlen konzula. Álmat csakugyan meg is valósította, de csak 22 év mulva.

Joggal mondták, hogy Thiersről a történezséről már végleges ítéletet, de az államférfiről csak ideiglenes ítéletet lehet mondani. Ezen állítás annyival alaposabb, mivel Franciaország belviszonyainak bizonytalansága egyelőre merőben lehetetlenné teszi azon irány helyességének részrehajlatlan megítélését, melynek Thiers élete legutolsó korszakát szentelte. Annál kevésbé lehetett életében ítéletet mondani államférfi pályájáról, mert akkora dacára is még hosszú életet lehetett volna jósnolni e férfunak, ki testileg és lelkiileg, a leg erősebb szervezetű és legfáradhatatlanabb életerejű emberek egyike volt.

Valamennyi orvos bizonyíthatja, hogy csupán két ember, I. Napoleon és Cromwell Olivér birt oly csodásan kifejlődött aggyal mint Thiers, kinek nem volt oka félni azon májbajtól, melynek az általa annyira csodált! hős ál-

dozatul esett sz. Ilona szigetén, sem azon „homokszemtől”, mely Pascal szerint Cromwell halálát okozta. — Barátjai és családja ki nem fogynak minden egyes testszerve erőteljességének magasztalásából, és Barthélemy-St.-Hilaire, ki egész elérzékenyüléssel szokta mondani: „Még az álomnak is parancsoló”, még néhány hóval ezelőtt különös előszeretettel fejtegette gyomrának és tüdejének kifogástalanul egészséges állapotát, még pedig oly tüzetesen, mintha keresztül látott volna szeretett mestere bőrén.

Thiersnek soha se volt uralkodó szenvedélye vagy szokása; mértékletes volt mindenben a munka és a beszéd kivételével. Oly gondal apolták, mint csak egy anya képes ápolni gyermekét. Élete oly szigorú pontosággal volt berendezve, mint egy chronometer járműve. Kávéját, levesét, borát, szobájának hőmértékét, ruháinak szövetét és szabását, kocsijának ruganyosságát a rajongásig és bálványozásig figyelmes kezek készítették, szabályozták és rendezték el. Nyolcz órai alvás (egy percczel se több vagy kevesebb); ebből hat óra éjjel 11-től reggel 5-ig az ágyban és két óra napközben. két órai séta és látogatás, tizenegy órai munka — ebből állt negyven év óta változatlanul e tevékeny élet mindennapi programja, melyet még az utazások, a forradalmak és a szerencse változó eseményei sem módosítottak.

Munkássága a csodával volt határos. Azok, kik körében éltek Versaillesban, midőn köztársasági elnök volt, azt beszéltek, hogy reggel hat órakor már meg volt borotvalva, fel volt

öltözködve, elolvasta a sürgönyöket, dolgozott Barthélemy-St.-Hilairerel és egyéb titkáiraival, tanácskozott szolgálattelvő tisztjeivel és kiadta a napi parancsot a titkos rendőrségnek. Hét óráról kilenczig a rendőrfőnököt, a szajnai prefectust, a katonai törvényszék főnökét, a miniszeri osztály-főnököket, képviselőket, jó barátait, a hírlapírókat, a titkos ügynököket, a kihallgatásra előjegyzettek stb. fogadta.

Tizenegy órakor volt a minisztertanács, utána a mindig népes és élénk reggeli és a siesta a képviselőházi ülésig, hol szintén mindig elég munka akadt, majd a teremben, majd a bizottságokban. Ülés után ebéd, a második siesta és végre az esti elfogadás, mely koránt se volt a nap legnyugalmasabb és legcsendesebb része, mert a társalgás központja mindig a szikrázó, ragyogó és kimeríthetlen szellemű házigazda volt, míg végre tizenegy órakor neje az órára mutatott és . . . elvitte őt aludni. Így történt ez mindennap, kivéve ha nagy beszédre készült. Ilyenkor ajtaja zárva volt mindenki előtt és ha az ajtonálló a tilalomról megfélemedezett, bizony megemlegette feledékenységet.

Thiers azonban ily rendkívüli eseteket kivéve jószívű és nyájas volt mindenki irányában és eltávozását sajnálta is az egész személyzet, mind sokkal könnyebben megvigasztalódott Thiersné asszonyág elköltözése miatt, ki szigorú háziasszony volt, nem térdelt a szolgálatot illető dolgokban, és a feledékenységét még kevésbé bocsátotta meg, mint a hibát. Férfijére ép oly büszke volt, a meny-nyire ragaszkodott hozzá, bámulta szellemét

kitüntek, s az első díjat nyerték. A gróf úr ezt is újabb kizsárlást végeztetve átengedvén, a bizottság elismerését az I. oszt. Diszoklevel adományozása által fejezte ki. A kitűzött 6 díjben részesült: 1. Gróf Nako Kálmán 10 drb.; — 2. Stoffel János (Zomboly) 8 drb.; — 3. Neurohr Mihály (Grabác) 7 drb.; — 4. Thinesz Jakab 6 drb.; — 5. Röhrich Jakab 5 drb.; — 6. Götter Janos (N.-Jécsa) 5 drb. 10 frankos arannyal.

A jutalomdíj kiosztás után megindult a paraszt-lovak versenyfutása 1 angol mértföld távolságra. Ez Sikversenyre 13-an jelentkeztek, többnyire zombolyaiak. Indulás után Kyr Jakab (N.-Szt.-Miklós) „Sárga”-ja vette át a vezérszerepet s azt a pálya közepéig meg is tartotta. Itt azonban a már 3 vidéki futáson pályanyertes uzdini oláh megszorította derék „kato” kanczaját, mely a főbőbbieket szerint már ez alkalommal is 12 drb. aranyt nyert, s egymásután elhagyta összes versenytársát, úgy hogy a valóságos izgatottságra átment közérdeklődéstől kísért oláh győzelme biztosítottak látszott; a több ezerre menő néző mindaz oláht emlegette mint győztest, midőn a koczká egy véletlen folytán Kyr javára dönt el. T. i. alig 100 ölnyire a pályabírák emelvényétől az oláh az öt éljenző sokaság örömrivalgását a már elért győzelem jelének vette, lovát kissé visszatartotta, hátrahagyta, s e pillanatban surrant el mellette legveszedelmesebb versenytársa: a „svába” (Kyr ki nyeregben ült s lovát sarkantyújával is kapacitálta) s ez egy ló hosszal előbb ért a pályabírák elő. Ezen versenyben tehát az I. díjat Kyr Jakab nyerte 60 frral; a II. Szima Gyura 50 frral; — a III. Schulcz Mátyás 30 frral; — a IV. Ollinger Péter 20 frral; — a V. Kolpusz Mátyás 10 frral; a VI. Szima Gyura (az uzdini oláh egy másik lóval) 5 frral.

Az akadályverseny nevezések hiányában elmaradt.

Az ügélversenyben csak hárman vettek részt, minek okát alkalmasint a betét magasságában (10 frr.) kell keresnünk. A koczás a heuföldi uton történt, egyenként s a díjazás a rövidebb időtartamtól függött. A felmért földnyi utat Botka Géza m. aljegyző oda s vissza 21, Gesztessy János közjegyző 19 1/2 Neurohr József (Grabác) 20 perc alatt tevének meg, az első díjat: 100 forintot Gesztessy János, a másodikat: a betétek összegét: 30 frral Neurohr József nyerte el.

Ezen egyaránt érdekes versenyekkel az ideai lokálitás és verseny befejeztetett, mely a megjelent közönségben nemcsak az ügy iránti rokonszenvet növelte, de azt egyszersmind oly jó hangulatba hozta, hogy e nap és számos vidéki vendégeink együttlétének emlékére még künn a helyszínen az ugyanaz nap estején Zombolyán megtartott táncvigalomra adott kölcsönös találat, mely igéretnek a legpontosabban be is váltáltak. A nagy vendéglő nagy termében már 9 órakor szült a zene, melynek jól ismert dalait nemcsak a vig párok táncozta kísérte. A táncosztorún igen válogatott közönség vett részt, mely reggeli 3 óráig meg sem szűnt Terpsichorét a legnagyobb áhítattal s önmegadással imádni. Tehát versenyen minden téren, ez volt Zombolya jelszava e napon. Adjá az ég, hogy ezután is az maradjon!

Böngészetek a szőlőmivelés és borkezelés terén.

A szüret.

(IV-dik közlemény.)

Ha szőlőnket nagy fáradsággal és költséggel egész éven át megműveltük, s gyümölcsöt úgy a kárteknő állatoktól mint a tolvajoktól megőriztük, minden igyekezetünket oda fordítsuk, hogy a szürettel tönkre ne tegyük egész évi fáradozásunkat. Várjuk be tehát a szőlő teljes megérését, és szedjük meg azt úgy mint a szüret célja megkívánja.

A szedésnek két célja lehet; vagy mint gyümölcsöt akarjuk termésünket értékesíteni

vagy felhasználni; vagy pedig levét akarjuk kisajtolni és azt bornak készíteni.

Ha gyümölcs gyanánt akarjuk megszedni: ezen célra akkor tartható éretnek, midőn rendes színét a szőlő már megkapta, megpuhult, s elérte azon üdítő édességet mely a száznak és inynek legkellemesebb; tehát midőn meg a csutka ep és zöld. A szemek pedig még nem kezdenek töppedni. Az ilyen érettségi szőlőt — ha főleg ezen célra alkalmas fajaink vannak ültetve — igen jó áron lehet értékesíteni. A Duna mentében Nagy-Maros környékén például mult években külföldi kereskedők a szőlőnek mázsáját 8 fljával szedték; ugyanazon szőlőtől készült boraikat pedig akonként alig bírták 6 forintot eladni; pedig egy akó borra átlag másfél mázsa szőlőt lehet számítani. Ennélfogva jó fajta csemege szőlőnkől kétfajta hasznát is vehetünk be, ha furtokban adjuk el, mintha bornak szűrjük. Itt Becskereken is furtszőlővel igen szép üzletet lehet csinálni.

Ha pedig bornak akarjuk a szőlőt megszedni, akkor meg kell várnunk míg a furtok túlértékelnek, midőn csutkája már fornyad és barnul; a szemek aszúdni kezdenek, leve ragadós lesz, ize többé nem az az üdítő — hanem inkább unalmas — édesség.

Ha valakinek teljesen egy fajta szőlővel van telepe beültetve, akkor könnyű a szüret idejét meghatározni, az ilyen szőlőtől a bor is kitünő lesz. De ha régi ültetésű szőlőt kell megszednünk, hol késői, korai és mindenféle színű fajok keverve vannak ültetve, ott a szüret idejét sokkal nehezebb eltalálni, a szedés is sokkal körülményesebb; mert a vekony hejű bőlevű fajok többnyire megrepedeznek s kiszáradnak mire a vastag hejű húsosabb béli fajok a túlértékeltség fokát érik. Ilyenkor nem marad más hátra, mint a szüretet megkezdeni, mikor a korai fajok már túlértékelnek látszanak, és a későbbi fajok is elérték már a közép-szerűnek nevezhető érettség fokát.

A mi az időjárást illeti sok ember esős, haramatos időben szeret szüretelni, hogy sok bora legyen; mások száraz meleg napot szeretnek a szüretre választani, hogy jó boruk legyen. Legtöbbnyire azonban fonakul választják meg az óhajtott időt; mert többnyire azok szeretnek haramatos esős időben szedni, kiknek nagyjából nagy szemű-, vekony hejű-, — úgynevezett paraszt — szőlők vannak. Száraz időt pedig azok szeretnek választani, kik szőlőiknek túlértékeltségét, aszúdságát bevérték. Annyi bizonyos, hogy ha szüret előtt hosszabb ideig ködös, esős napok járnak (mint most) azon évben kitünő borokra számítani alig lehet. Mert az esővel, köddel mindig hűvös napok járnak, a hideg pedig hátráltatja a cukor képződést, tehát a furtok nem érhetnek kellőleg meg. Másfelől esőben ködében a szőlő heja meghasadozik; ennek következtében könnyen rothad, penészedik. Azt pedig mindenki elhiszi hosszabb bizonyítgatás nélkül is, hogy rothadt penészes szőlőtől akár minő száraz napon szedjük is meg, jó bort készíteni nem lehet.

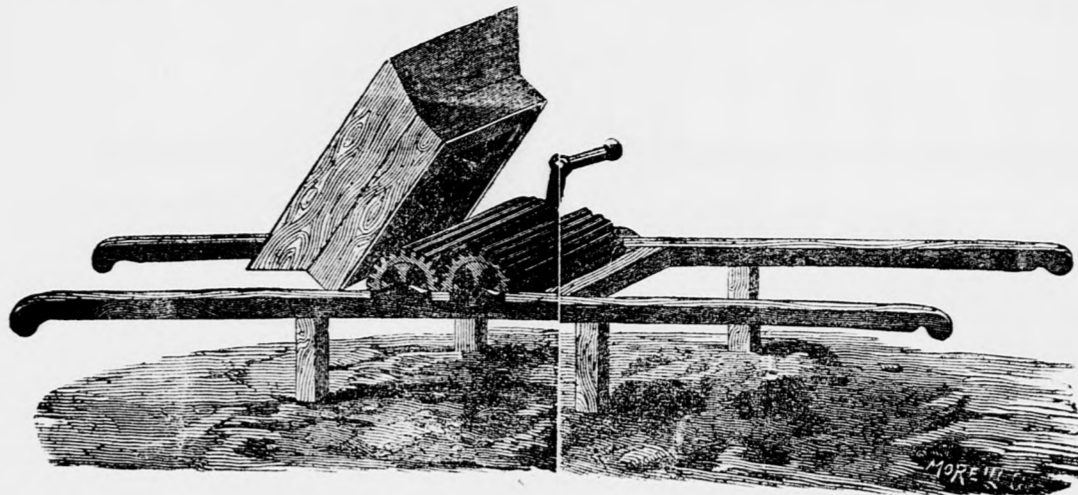
Ha a szőlő érési ideje alatt meleg száraz napok járnak, a szüret napján lehet köd is, eső is, az a bort nem fogja elrontani. Nagyszemű-, bőlevű szőlő szüretelésére, melynek különben is hig és cukor szegény mustjavan, jobb ha száraz meleg napot választunk, nehogy a különben is silány levét még jobban meghigítsa. Mig ellenben oly szőlőt mely túl érett, sőt meg is aszúdott, jobb haramatos vagy esős napon szedni, mert ezekben kevés a lé, az ilyen szőlőtől a ragadós természetű cukrot lehetetlen mind kisajtolni, úgy odaragad maghoz, hejhez, csutkához. Harmat és eső a cukrot segíti benne feloldani, ezáltal tökéletesebben lehet azt a törkölyből kisajtolni.

Ha kevert ültetésű szőlőben szüretelünk, a fehér és veres fajokat okvetlenül külön kell szednünk, és külön a veresbornak való kek fajokat.

A szüretelésnél különös gondot kell fordítanunk arra, hogy munkásaink szedés-, tapasztás közben ne egynek; hanem munka előtt

lakjanak jól. Mert azok először is a legszebb furtókat eszik meg. Másodszor mert a kenyérmorzsa nem igen ügyelnek, hanem behullatják szedőedényeikbe, putonyaikba; mar pedig minden kenyérmorzsa egy egy kis eczelágygyá válik a mustban. Némely gondatlan gazda azután el nem tudja gondolni, miért ezetesedik meg olyan könnyen az ő bora. — Továbbá a szedőknek nem engedjük meg, hogy pusztakézzel tépjék le a furtókat; mert az erőszakos rántással éppen a legértékesebb szemek hullanak le a földre s ott maradnak: sőt ha erősen áll a tőkén, a furtóknak felét is össze zuzak, míg le bírják szakítani. Ennélfogva minden szedő éles késsel, vagy olóval legyen ellátva.

A szedőknek szokásuk a szedett szőlőt meg is dézálni, kötényeikben, kebleikben összegyűjtögetik a legépebb furtókat s gyakran félremenne árokba, bokrokba vagy más meg-

Az összegyűzött szőlőt sokan azonnal kikapostatják. Silány minőségű szőlővel legjobb is így cselekedni. Jobb fajta szőlőnek azonban tanácsos minden jó tulajdonságát kizsákmányolni. A boroknál leginkább óhajtott nemes zamat (bouquet) azon sejtek váladékából keletkezik, melyek a hejban vannak felhalmozódva. Ezt tehát a hejből vagy erős sajtolás- vagy kiáztatás által kell minél tökéletesebben kivonnunk. Minthogy oly erős sajtolást, mely a hejt teljesen összezuza eszközölni a legtökéletesebb szerkezetű sajtókkal sem lehet. Így nem marad más hátra, mint a kiáztatás. Melyet úgy érünk el, ha egy — esetleg két — nap törkölyen pihentetjük a mustot. Minthogy azonban ennyi idő alatt nem csak a zamat képző sejtek lesznek kilugozva, hanem a nagyon összegyűzött csutka

jelölt helyre összegyűjtjük, s este haza viszik. Ennélfogva a szedőket folyvást ellenőriztessük, annyi felvigyázót alkalmazunk, a mennyi képes a szedőket szemmel tartani.

Kevert fajú szőlő szüretelésnél a megszedett szőlőt mielőtt összezuznak érettségi fok szerint külön kell válogatni két vagy három osztályba. Ez által nyerünk gyenge, közép-szerű és jó minőségű bort.

A megszedett és esetleg külön válogatott szőlőt a szüretelő elkészített tiszta edénybe*) össze kell csomósztóló fával zúzni. Vagy hol szőlőzúzómalom van — nagyobb szőlőkben — malommal. Mellékelt képünk egy ilyen malmot ábrázol felbontott garattal, hogy belszerkezetét látni lehessen. A rovátkolt hengerek egy közel állanak egymáshoz, hogy a szemek közte mind összegyűzödjön a mag azonban sértetlen marad.

csersav tartalma is; melytől pedig a bor fanyar ize nyer, ennélfogva külön kell a csutkát a többi törkölytől választanunk. E célra czinezett drótból készült rosták kaphatók, melyek a föld rostáéhoz hasonlítanak. Ezt egy nagyobb kádra helyezzük s vödörrel vagy zsajtárral rámerítjük a törkölyös mustot, a törkölyt azután szénvono forma fakapákkal addig kell kotorni verni, míg a hej és mag áthullanak, a csutka pedig fennmarad.

Az így készült mustnál azután míg törkölyen áll, arra kell ügyelnünk, hogy a törköly mindig most alatt álljon s hosszasan ne üsszék a tetejét; mert a kiálló törkölyrészek könnyen megczetesedhetnek miáltal azután az egész must romlásnak indul. (Folyt. köv.)

Dr. Nyáry Ferenc.

HETI SZEMLE.

A háború színhelyéről. A „Neue freie Presse”-nek írják Bukarestből szept. 20-ról: Az orosz tisztek a legmagasabb állásutól a legkisebbi képtelenség zsidó közvetítése nélkül valamit venni, üzletet megkötni, vagy egyébként érdekeiket megővni; 10,000 ilyen héber mesterember követi a hadsereget. Ha a tisztnek egy pár csizmára van szüksége, akkor a zsidókat küldi a csizmadiához. A közvetítő elkerülni nem lehet. Ily eljárás mellett a magasabb rangú tisztek semmit sem tanulnak a mit adminisztratornak tudnia kell. Azonban az orosz hadsereget a számadó tisztek megvárosolhatósága és immoralitása is ellepte. Bukarestben annyi botrány jutott nyilvánosságra, oly sok tábornok és ezredes neve lett ismeretessé, annyi kereskedő tett panaszt magánál az államkancellárnál, hogy az egész világ ez ügygyel foglalkozik. Az orosz kormány az árúk értékének három-négy-öt-söt tizszeres árát fizeti meg. A tisztek, kik valamely üzletet kötnek, az összegnek, melyet az állampénztár fizet, legalább egynegyedrészét azonnal kifizetik maguknak. Oly sátrakat, melyeket 80 frankért kinaltak, 350 frankért vett meg a kormány. Egy francia erdőtulajdonos szóbeli megbízást kapott egy genie-ezredéstől 400,000 frank értékű fa szállítására. Abban a percében midőn megegyeztek, közölte az ezredes, hogy a 600,000 frankra szóló szerződés egy közvetítővel már megkötöttet. Az erdőbirtokos boszankodik e miatt; de az ezredes hidegvérrel jegyzi meg: „Hisz ez nem baj önre nézve!

szállítóm átvesszi az ön fáját, és ön semmit sem fog veszteni.” Egy kétszertelt szállítmányért egy tábornok a szerződés aláírása előtt 40,000 rubelt, vagyis 160,000 frankot kért. Minden szegény és felelem nélkül tetszik ez urak, számra mintegy háromszázán, az így lopott pénzt a román bankba vagy másbóra, és állítatják ki maguk számára a Pétervárra szóló utalványokat. Némelyeknek tőkéje 400,000 frankra rug. Az igaz, hogy csak 300 frankjuk van havonként és ez is hátralekban van. Sok panasz volt már e miatt. „Mit akar ön — felelik — ez már így szokás.” De ennél még szebb is van. A szállítókat a szállítandó árúért kifizetik, de ezek azután megfelelkeznek a szállításról. Rosz hadsereg az, melynél ilyesmik megtörténhetnek. Iszakosság, csempészkedés és zabolátlanság, ez a három foka az oroszok katonai romlásának. Különösen feltűnik az antagonizmus a némaszarmazású és a polgári eredetű tisztek közt. Az előbbieket a tabor-kart népesítik be, és kiválnak tudatlanságuk által, mely minden határt fölülmul. Ők felmentik magukat minden munkától. Előjáróik pedig örülnek, ha tetszésüket megnyerhetik. Ezért mondotta legújában a „Times”: „ha az orosz táborok alapjából újja nem szerveztetik, akkor még a második hadjáratnak is oly nyomorult vége lesz, mint az elsőnek.”

Itthon. Monarchiánk külügyminiszterének a mult heten politikai találkozás volt Salzburgban Bismarck herczeggel. Midőn Andrássy Salzburgból visszaérkezett Bécsbe, a bécsiék

*) Lásd a „Torontál” 38-ik számát.

dédelgette őt, mint valóságos betegápoló és annál nagyobb befolyást gyakorolt reá, mert ez volt a világon az egyetlen befolyás, melyet e hajthatlan jellem eltart. Neje tökéletesen ismerte minden gondolatát, szívének minden mozzanatát. Thiers kivüle soha senkire se hallgatott, ennek bebizonyítására elég, ha elmondjuk 1873. majus 23-ki visszalépésének történetét, melyet kevés ember ismer.

A hat órák felfüggesztett ülés után, melyben az Ernoul által indítványozott napirendet elfogadták, és melynek folytatása későbbre volt kitűzve, az összes miniszterek beadták lemondásukat és a tanácskozás arról folyt, mily alakban jelentessék ez be a háznak. A kabinet tagjaihoz néhány jó barát is csatlakozott. A jelenlévők többsége azon véleményben volt, hogy miután a ház többségének szavazata csak a miniszteriumot sújtotta, az államfőnek nincs egyéb teendője, mint a ház elnökét, Buffet urat értesíteni, hogy elfogadta a miniszterek lemondását és a törvényhozó hatalom óhajlásának megfelelőbb kabinet alakításával foglalkozik.

Thiers habozni látszott. — Az ön hatalma — mondák neki — nem szűnhet meg másképp, mint azok egyenes szavazata folytán, kik önt e hatalommal felruházták, és a kiknek nem lesz bátorságuk fellépni egyenesen ön ellen irányzott indítványval. Különben is holnap vasárnap van és mátol hétfőig a közvéleményben oly átalakulás történhetik, mely szétgusztagja ezen inkább félrevezetett mint ellenséges indulat többséget. Thiersné asszonyosság, ki eddig egy szót se szült, ekkor felkelt e szókkal:

— Sértegetik önt, a halálanságot a szemtelenség viszik és ön mégis megmaradna állomásán? Miért? azért hogy két hét múlva újra kezdjek a dolgot.

Thiers e férfias szavak által mintegy fellvillanyozva és megvilágosítva megszorítá neje kezét és így szült:

— Egyedül ön találta el az igazi utat. S ezzel megirta lemondását.

Thiers egybírta és nagy válság alkalmával az utolsó pillanatig illúziókban ringatta magát. Midőn a szavazás eredményéről értesítették, így szült: — Csak ennyi? Azt hitte, hogy a többség mellette szavazott. Néhány nappal előbb, midőn a miniszteriumban létesítendő változtatásokkal foglalkozott, Pascalle, ki akkor államtitkár volt a belügyminiszteriumban, a versaillesi palota udvarán találkozván vele, összetelt kezekkel kérte, hogy ne szakítson G o u l a r d belügyminiszterrel.

— Én mindenről tudok a mi történi, elnök ur, mondá Pascal, és önnök is tudomással kell birni róla, hogy a koalíció készen van és minden intézkedés megtörtént az ön megbuktatására, még pedig ha kell, egyetlen ülés alatt. A becsületlen hivatalnok szemei tele voltak könnyel, midőn e szókat mondá. Thiers, ki jóakarólag és nyugodtan végig hallgatá, mosolyogva nézett reá és vállvonitva viszonzá: — Ez a kamra?

Ezzel sarkon fordult s egészen végig kocsijába ült, ott hagyván a szegény államtitkárt, ki csaknem kővé meredt bámulatában.

Sokan talán önteltének, kevelységnek, makacsságnak fogják ezt nevezni. Meglehet; de annyi bizonyos, hogy nem minden ember bírhat annyi jogos önbizalommal.

Sokat beszéltek háztartásának polgárius egyszerűségéről, melyet köztársasági elnök korában is fenntartott, de ezért valóban semmi tekintetben sem illeti szemrehányás. Igaz hogy nem üzött pompát, nem igen rendezett fényes ünnepeket, de ez főleg azért volt, mert neje és sógoronje anyjuk halála óta folyvást gyászot viselt. De a Thiers-ház mindamellét vendégszerető, szives és vonzó volt — valódi párisi háztartás a salontól kezdve le a kapus szobáig. Naponként tíz-tizenkét vendég volt meghívva, ide nem érve azon régi barátokat, kiknek számára 30 év óta naponként terítettek, és kik egészen otthonosan érzék magukat. Ezen utóbbiak közül emlékezzünk meg Thiers leghibebb barátairól, két nemes jellemű és nagyérdemű férfiról, Mignetről és Barthelmy-St.-Hilaire-ról.

Az első tökéletes mintaképe azon nyugalmas méltóságának, melyről Tacitus beszél; szép és szelid agyagján, ki nem akart magasabbra emelkedni, nehogy le keljen szállnia és — mint maga mondá — életfogytig tartó haszonbérleti szerződést kötött a francia Akadémiaival. A második is academicus, de tevékeny, erőteljes, örökké mozgó testtel és örökké hullámzó eszméivel, stoicizmusánál fogva ógórög, finomságánál fogva új-görög, szóval korunknak legkülönösebb és legkevésbé ismert alakjainak egyike.

A nagy közönség és főleg ellenfelei csak

a felhívatolós írók látják benne, kinek tolla, összekötöttései és indiscretioi nem egyszer compromittáltak főnökét. Nem ismerik fel benne a valódi jó vérből származott journalisztát, ki egyszerre tíz lapnak adott táplálékot és eszméket, a tudós és a bölcsész, a szívós munkást, ki az Iliast versről-versre lefordította, a „Journal des Savans”-t és a „Revue des Deux Mondes”-t számtalan becses munkával gazdagította; — a mely meggyőződésű és bizonyos tekintetben a maga nemében páratlan republikánust, kinek nézete még iskolai éveiből származik, ki megőrizte azt a miniszteriumban a monarchia alatt és a kormányon Cavaignac alatt, ki feláldozta neki a hűségét esküdék a császárnak; — az önzetlen hivatalnokot, ki a főtűkari állomást csak azon feltétel alatt fogadta el Thierstől, hogy egyetlen fillérnyi fizetést se fog huzni. Lehet, hogy ez szeszély, hűség vagy túlszorg, de a tény azért nemkévesebb ritka és hiteles. Egyéb-iránt nem szerette hivatalát — nem azért, mert nehéz és terhes volt — hanem mert miatta nem folytathatá Aristoteles fordítását, melyből, mint mondá, még tizenöt kötet volt hátra.

— Szegény St.-Hilaire! mondá Thiers, midőn odahagyta az elnöki palotát; oly boldognak érzi magát visszatérhetni könyveiz, hogy csaknem megbocsátom magamnak, hogy három évig távol tartottam tőlük!

Huszár Imre.

ezt ir
gr. to
a leg
Mint e
lamfér
csónos
bensos
világ
teleni
illeti.
ból m
lamfer
nult a
ban az
tekiné
arról
felvilá
a leve
pés te
az els
selné
radjon
ember
szem e
men
isolál
felszól
keztés
kötés
menny
vábbi
— Köz
gr. elm
zás ut
ségve
vaslato
végvén
lete a
rozatan
delegat
tároz.
rökben
ber ele
Sz
bécsi o
nagyon
versió
tértek
a portá
a vissza
ménye;
keretét,
rúleteik
szittesse
gamizalt
mert a
bia nem
— Az
ficiozus
cooperá
vagy ell
kapnána
ának e
Más vol
mondott
Plevnán
tönkreve
és akkor
van, fe
haderő
zelem re
bia kes
vévén,
Eszerint
plevna
Orszors
fogják s
kat, ha
benyon
megfele
getett, h
Orszors
kutatásb
most a s
mentatio
ország tá
sereg; t
narchiát
csére ez
lentőség
cabineten
alkalmazt
ugyis dug
Oro
latról az
pétervári
törökorszá
zakodottsá
váltotta fe
tása nem
lezött, de
makkal t
nyira lesz
időknek a
kormányz
betvenhét
millió rub
kerül. A
tömeges
lyedtek és
rokban el
egyaránt
a levelez
gedetlenség
több mérv
okozói, ha
zeti és sz
boldog sz
szenvedet
tehetlenség
ványa, a
önkénye o
24-iki had
lebegtek, e
azon hitbe
szerintük O

ezt irták a „P. Lloyd“-nak: „Andrássy Gyula gr. legnap este kíséretével együtt láthatólag a legmeglehetőbb hangulatban érkezett meg. Mint előttem szemtanúkat erősítették, a két államférfi találkozását a szívelyesség és kölcsönös nyíltság jellemezte és a köztök létező bensőség a két államférfi elválásakor a külvilág előtt is nyilvánkozott. A mi ezen kétség-telenül jelentőségteljes találkozás eredményét illeti, ezen alkalommal, ha ugyan jó forrásból merített értesüléseim alaposak, a két államférfi nézetek között kétségtelenül nyilvánult a legteljesebb egyetértés minden irányban az európai helyzet felfogása és megítélése tekintetében.“ Hogy miben áll ezen egyetértés, arról a „P. L.“ egy másik bécsi levele ad felvilágosítást. „Németország részéről; — írja a levelező, — még erősebb diplomáciai lépés tervezetik a portánál, mely ép úgy, mint az első, egész Európa nézetének jellegét viselne magán, hogy Konstantinápolyban ma maradjon fenn kétség az iránt, hogy a porta az emberiség tekintetében (a hadviselésben) szem elől tevesztése s a felszólalásoknak figyelmen kívül hagyása által magát mindinkább izolálja. A diván jól vigyázzon, mert az ily felszólalásokból nagyon könnyen oly következtetések lesznek levonhatók, melyek a békekötés alkalmával nagyon szomorú következményekkel járhatnak az ottoman birodalom további fennállásának módjait tekintetében.“

— Közös minisztertanács is tartott, Andrássy gr. elnöktele alatt; ebben hosszabb tanácskozás után átvizsgáltatt az egész közös költségvetés s a delegációk elé terjesztendő javaslatok határozattal meg. A költségvetés végérvényes megállapítása az ő Felsége elnöktele alatt mára tervezett minisztertanács határozatának tartatott fenn, mely egyszersmind a delegációk egybehívásának ideje fölött is határoz. A kormányhoz közel álló képviselői körökben azt hiszik, hogy a delegációk december elején fogják megkezdeni működésüket.

Szerbia. Szerbia actiójáról a „Times“ bécsi officiosa érdekes vesztőt közöl, mely nagyon rávall a circumspectus Riszticsre. Ezen vesztő szerint a szerb rendes csapatok visszatértek ugyan hadkiegészítő kerületeikbe, hogy a porta bele ne köthessen Szerbiába; de ez a visszatérés az akciónak elmaradhatlan előmenyője; a rendes csapatok képezvén a militia kerületét, természetesen vissza kell térniök kerületeikbe, hogy ott a keretek hadilábra egészítsenek ki, és a különböző elemek amalgamizáltassanak. Ezáltal az annál szükségesebb, mert a munka bonyolódottabb, minthogy Szerbia nem nyári, hanem őszi hadjáratra készül. — Az orosz főhadiszállás — folytatja az officiosa — nem számított arra, hogy a szerb cooperatióknak Plevnánál vegye hasznát; onnét vagy elkésnek a szerbek, vagy akkora részt kapnának az ütlegekből, hogy képtelenek volnának egy jövő hadjáratban segílyt nyújtani. Más volt Miklós nagyherceg számítása — a mondott officiosa szerint. Az t. i. hogy ha Plevnánál a támadás sikerül és Osman pasa tönkreveretik, akkor megnyílik az ut Sofiába és akkor a szerb hadsereg Nis ellen nyomulván, fedezné a Drinápoly felé vonuló orosz haderő oldalát és hátát. A plevnai gyors győzelem reményében sürgettek az oroszok Szerbia készülését, de a dolgok más fordulatot vévén, e készülést most már nem oly sietős. Eszerint helytelen feltevése, hogy a szerbek a plevnai balsiker miatti ijedtségben „megszegtek Oroszországnak adott szavukat; de igen is meg fogják szegni a Törökországnak adott szavukat, ha az oroszok Plevnánál győzni fognak és benyomulnak Thracziába. Arról az officiosa megfellekedezik, amit annak idején maga fejtett, hogy t. i. monarchiánk csak a megvert Oroszországról „nemességéből“ helyezte kilátásba a szerb cooperatió megengedését; most a szerb hunyáskodást mentegető argumentatio azzal áll elő, hogy a győztes Oroszország támogatására volt szánva a szerb hadsereg; továbbá azt engedi sejtetni, hogy monarchiánk ebbe beleegyezett volna. Szerencsére ez okoskodásnak kevés gyakorlati jelentősége van, és az még nem volna baj, ha cabinetünk ismert engedékenysége csak akkor alkalmaztatnék a szerb actióra, mikor ez már ugys dugába dől.

Oroszország. Az oroszországi hangulatról az „Augsburgi Allg. Ztg.“ érdekes sz. pétervári levelet közöl, mely leírja, hogy a törökországi vereségek után a példátlan elbizakodottságot mily keserű elégedetlenség váltotta fel, hogy a gárda hadtestek mozgósítása nemcsak az illetők családját és — hitelezőit, de az egész közönséget mély aggodalmakkal töltötte el. Az élelmi szerek ára annyira leszállt, hogy a gazdák a legszomorubb időknek néznek eléje és magában a chersoni kormányzósgában nem kevesebb, mint száz-hetvenhét nagyobb birtok, melyekre nyolcz millió rubel adósság vétetett fel, kotyavetyére kerül. A nishi-novgorodi vásáron az árak a tömeges kínálat folytán roppant mélyre süllyedtek és óriási készletek maradtak a bazároknak eladatlanul. — „A közélet minden terén egyaránt érezhető súlyos helyzetnek — végzi a levelező — az az eredménye, hogy az elégedetlenség napról-napra nagyobb és fenyegetőbb mérvet ölt, de nem irányul a háború okozói, hanem annak intézői ellen. — Nemzeti és szabadelvű szó szólóink a fiatalok boldog szemtelenségével azt hiszik, hogy a szenvedett balszerencsét csak a hadvezénylet tehetetlensége, a régi rendszer sok maradványa, a nepotizmus és az uralkodó körök önkénye okozta. A czélokhoz, melyek az apr. 24-iki hadüzenetkor mindenkinek szeme előtt lebegtek, ép oly erősen ragaszkodnak, mint azon bírte, hogy e czélok el is érhetők; szerintük Oroszország rögtön leverhetné el-

lenségeit, ha az alkalmazott eszközöket és a „rendszer“ változtatnák meg. E „rendszer“ alatt, mely minden baj okozója, egy szóval az absolutizmust értik, azt az absolutizmust, melyet tizenöt éven át lengyelek, litvánok, finnnek és livlandi németek ellen az összes uralkodó körök nélkülözhetlennek vallottak.“

Franciaország. Mac Mahon elnök és „katona“, a választások alkalmából manifestummal fordult a francia nemzethez, mely nagy fontosságu okmány a személyi uralmat inauguralja, az államfő mint egy párt feje lép a választási küzdelmek terére, s a rendelkezésre álló hatalmi apparatust fogja a választásoknál felhasználni a saját pártja, az általa képviselt politika érdekében. — Az államcsinyt Franciaországban nem készítik elő; az már életbe lépett. Az alkotmányos választási jog, melyet Mac Mahon engedélyez nem tetszik a republikánus pártnak. Mac Mahon a hatalom eszközével elnémítja az ellenvéleményt, a párisi rendőri törvényszék segítségével leszorítja a küzdtérről Gambettát, személyesen korteskedik a köztársasági párt ellen, s proclamálja saját jelöltjét. Ez a megpróbáltatás, mely a liberális köztársasági pártot vár, a legsúlyosabbak egyike, mely valaha pártira nehezedett. — Mac Mahon a vádak egész özönével árasztja el a köztársasági pártot, és igazolja a kamra felosztását s jogcímre biztosít arra, hogy „a haza megmentésére“ vállalkozott. Mac Mahon a veszélyek és örvények rajzával, a vagyonos polgári osztalokra akar hatni, s a maga számára biztosítja mindazon félelmet, mely a francia forradalom rémtettei emlékének ez osztályokban uralkodhat. — y.

HIRHARANG.

Személyi hírek. Megyénk főispánja 10 napi távollét után a fővárosból és illetőleg Kikindáról mely utóbbi helyen vizsabayozási kormánybiztos minőségben működött — hazatért. Dániel János megyei alispán ur hivatalos ügyekben N.-Kikindán tartózkodik. Gombos Gusztáv pénzügyministeri osztálytanácsos megyénk területét s az itteni adófelügyelőséget azon okból látogatta meg, hogy ez utóbbinak működéséről s az adóügyek és behajtás mibenlétéről magának tudomást és meggyőződést szerezzen, — mint értesültünk a tanácsos ur a tapasztalattal igen meg volt elégedve, de egyuttal belátta hogy a nagy munkahalmaz mellett s a felek jogos igényeinek gyors érvényesítése céljából az adófelügyelőség személyzetének legalább igyei leges szaporítása szükséges. Domokos Jenő ur a helybeli gymnasiumnak volt igazgatója, a megyei gymnasiumi bizottság által a n.-kikindai gymnasium igazgatójává egyhangulag megválasztott.

Közigazgatási bizottság. Megyénk közigazgatási bizottsága folyó évi október havi rendes ülését f. évi október hó 6-án délelőtt 10 órakor tartandja.

Bizottsági tagok választása. Megyénk minden kerületében tegnap vette kezdetét a megyei bizottsági tagok választása. Az eredményt jövő számunkban a mennyire lehetséges lesz, közölni fogjuk.

Közgyűlés. Torontálmegyei bizottsága az őszi rendes közgyűlést f. évi október hó 8-án tartandja, ezen közgyűlésen az 1878-ik évi megyei költségvetést megállapítani s számom egyéb köz- és magánérdekek ügyek elintéztetni fognak, a napi rend fontosabb tárgyait jövő számunkban elősorolandjuk. A közgyűlést megelőzőleg vagyis f. évi október hó 7-én délelőtt 11 órakor főispán ur ő mellősége a törvénynek megfelelőleg számonkérő széklet (scontra) tartand a megyei tisztikarral a megyeház nagy termében.

Tisztújítás. A megyei tisztviselői újbóli választása e folyó év december közepén fog megtörténni. A jövő év elején már új megválasztott tisztviselőink fognak működni.

Hymen. Trifunac Mladen ur volt kerületi alkaptány jelenleg gyakorló ügyvéd N.-Kikindán, néhány nap előtt oltárhoz vezette ugyanott a bájos Markovics Mariska kisaszszonyt, mint násznagy Trifunac Pál belügyministeri osztálytanácsos a völegény nagybátyja szerepelt a lakodalomban, mely igen kedélyes és vig volt — díszes vendégkoszoru vett részt.

Tanári választás. Nagy-Kikindán a most életbe léptetett, államgymnasiumhoz igazgató tanár D o m o k o s t a n.-beeskerekéi fogymnasium volt derék igazgatója egyhangulag választották meg. Tehát nem sikerült a kegyesrendű főnökségnek azon óhajítása, hogy ezen tudományosan művelt igazgató-tanár azért; amiért nekik elég jogosan az igazságot megmondotta, és a miért a reform téren előre haladt — kenyér nélkül maradjon miután az általok ajánlott áttételt el nem fogadta. Ajánlatos lesz, ha a nagy közönség a kegyesrendiek főnökségével szemközt, frontot képez, azon intriguák ellen, a melyeket ott egyesek irányában már évek óta folytatnak. Hogy szavaink igazságos alappal bírnak, mutatja azon körülmény, hogy a lefolyt négy év alatt legalább tizen elhagytták a szerzetet, (és pedig oly tudományosan képzett egyének a kiknek helyét, vajmi nehéz, — s mitöbb egyhamar nem is lesz könnyű betölteni) azon gyalázatos intriguák miatt a melyeket a szerzet kebelében tapasztalni szerencsések voltak. Ha a szerzet főnöksége továbbá is megmarad azon az uton a melyen most halad, — annak szomorú következményei lehetnek. (Szerk.)

Időjárás. Az időjárás nagyon megváltozott, borult esős napjaink voltak. A bo-

rongós idő előtt reggelenként oly hűvös volt, hogy erős deret is kaptunk. A der miatt a fák levelei sárgulni és hullani kezdenek, itt az őszi vén asszonyok nyara. Ez leginkább meglát-szik X. asszonyok aki erős arczeftése daczára is naponként mutatja a nagy utcán fel s alá, hogy bizony a vénasszonyok nyarat éljük?

Halálozás. Azt tartják, hogy a közvélemény a halál után — szokott legőszintebben nyilatkozni, s ekkor így ítel a kimúlt felett, amint azt életében kiérdemelte. Dr. Bobor Károlynál ez kivétel képez, mert róla a mit halála után elmondandók vagyunk, — ez a hazafiság és táblabírja, kimultával, a derek tiszta önellenlök hazafiaszama egygyel ismét kevesbedett. E derek 35 évet élt főorvos ismerte mindenki, tisztelék s becsülték. Mint orvos nagy praxisnak irvendett, sok szerencsés gyódmódot vitt véghez. Orvosságot ritkán rendelt a gyógy-írakból legtöbnyire haziszerekkel gyógyított. A közönség szerette, és nagy bizalommal íselteltet iránta. Önvédelmi harcunkban tevékeny részt vett, s mint igaz hazafi ott is neglette kötelességét; szóval: Dr. Bobor Károly, azon emberek sorába sorozható kikről minden tekintetben őszintén el lehet mondani, hogy; „a hazafiság és becsületesség példányképe volt.“ Már lehaty hó óta elagdot gyengesége miatt, szobáját nem hagyhatta el, — s alig pár tappal ezelőtt egy sorsjátékon 56 ezer forintot nyert A pénz, vagy gazdagság utáni vágyat soha sem érezte, kereményéből, családján kívül még egy pár szegénynek is juttatott mindig. A mily szép volt élete oly csendes volt timulása. Béke lengjen felette s legyen porainak könnyű a föld. Gyermekei által kiadott gyászjelentés a következőleg hangzik: Özevgy Bobor Károlyné született Knyaski Terézia, továbbá Bobor György nagyföldbirtokos, Bobor Lajos cs. k. törzsvoros, özevgy Farkas Gáboré született Bobor Katalin és Bobor Elek torontálmegyei bizottsági tag gyászelti szívvél jelenik hően szeretett, kegyelt és felejtetlen férjének illetőleg édes atyjuknak Dr. Bobor Károly urnak Torontálmegyei kiérdemült főorvosának és táblabírjának gyász-nyklóson mai napon reggeli 6 órakor áldásis élete 85-ik évében végegyengülés folytán bekövetkezett elhalálozását. A hült tetemek holnapután ugymint f. é. szeptember 26-án d. u. 4 órakor fognak a n.-sz.-mklósi evang. temetőben végynyugalomra helyezettetni. Béke porainak! Kelt Nagy-Szt.-Miklóson 1877. évi szeptember 24-ik napján.

Budapesti Napilap nagyobbított alakban. A Dr. Kakuja Gyula t. barátunk által jelesen szerkesztett napilap — megnagyobbított alakban jelent meg. Ajánljuk e szikrázó élcezzel telt politikai lapot olvasóink figyelmébe. A lap ára, egész évre csak 14 frt.

Termés után cigányzene. Mint értesültünk Erdélyi Nácz zenekara szegedről az októberi megyei közgyűlésünkre városunkba lerándul s ott október 7-én rendezendő közösvacsoránál, s másnap pedig a casino termeiben rendezendő táncmulatságnál játszani fog.

A nagy hajrá rabló vadászat. Mult napokban említettük hogy Istvánföld határában a kukorica-földek között rablókra hajtóvadászat tartatott. Eredménye az lett, hogy a kukorica közt tartozkodó kuvaszokat elriasztottak, — rablóknak hírt sem hallották.

Öngyilkosság. A mult hét folytán egy bádigos mester, azért amiért felesége elhagyta és minden holmiját elvitte, öngyilkossá lett. Bizony egy rossz asszonyért kár volt öngyilkosságra vetemednie?

Diesereses elömenetel az ipar terén. Mi mindig figyelemmel szoktuk kísérni az ipar terén történendő haladást. Ez alkalommal is örömmel említjük fel, hogy Darvasi Károly fővárosi szijgyártó műhelyét a mult hetek alkalmával személyesen volt alkalmunk megtekinteni; s őszintén megvaljuk, hogy ez iparos méltán megérdemelte a szegedi iparképzés alkalmával nyert elsőrendű kitüntetést. Az általa készített iparczikkek, u. m.: löszerszedők, nyergek, lovgáló eszközök, mint finom izlést és kitünő munkát mutatnak fel, — de ami a legfőbb jutányos áron állítatnak elő, hogy a pártolat a vevők és megrendelők részéről méltán megérdemelik. Azt hiszem hogy szolgálatot tesznek földbirtokosaink s egyáltalában megyei közönségünknek, midőn figyelmeket felhívjuk Darvasi ur boljának megtekintésére. A ki ott jelen volt, s látta, az általa elkészített czikkeket méltán osztani fogja a róla fentebb elmondott ajánló dicséretünket. Darvasi izlete Sebestyéntér 8-ik szám alatt található.

Közeledik a tisztújítás. Mint a tavaszunk elöhrökei a fecskék — úgy a tisztújítást is jóval megelőzőleg a jelöltek mutatkoznak, illetőleg beszélgetnek magukról. — Nem csoda, ha egy állomásra aztán annyi az illetéktelen competens, hogy akár hat vármegye számára is elegendő lenne. — Most mindenki szolgabíró akar lenni. Sok alig törölte meg az tejfölös köcsögtől a száját, s már is kerülettel keres, ahol semmit nem tevéssel boldogíthassa a szegény kerület közönségét. Magunk is ismerünk ily egynéhány passagírt, akik szomorú de igaz, abban a téves meggyőződésben élnek, hogy ők megérdemelték már eléggé arra, hogy a megyei tisztújításnál, mint szolgabírói jelöltek szerepeljenek. Nekünk köte-

lességünk az ily egyéneket felvilágosítani és nyíltan megmondani nekik, hogy az ily állomás betöltésére csak avatott és dolgozni szerető egyének pályázhatnak csupán, mert a családi politika szüleménye, a kocz osztás napjai már lejártak. Ha annak az ideje eljön majd nyíltabban is fogunk szólani. Addig tehát türelem!

Nem rosz. Egy világlátott férfiú nagyban tudakozódott oly urak után, kik utazni akarnak és kiknek egyuttal oly szolgára lenne szükségük, ki a cicerone szerepét is vegye. — „Hát tudna ön egy utazót jól vezetni?“ — „Hát valóli a neki borotvált idegent.“ — „Oh igen uram.“ — válaszol az ajánkozó, — „husz év óta folytatom ez életet s azóta ugy ismerem a világot, hogy a madarak is tölem tanulhatnak vándorolni.“ — Ez aztán tudja dicsérni a portékáját!

Egy angol tiszt idözött közelebb Brassóban, az orosz badseregről jött s azt mondá, hogy a hadi történetek a világ fenállása óta nem mutatnak fel olyan elszánt küzdelmet mint a törökök. Szerinte a legutolsó katona is tisztii rangot érdemel.

IRODALOM.

„Magyar Jogász“ (és Curia Értesítő) jogszaki és közigazgatási napilap mindenekelőtt a magyarországi ügyvédi kar veszeleyzetelt érdekeinek buzgó védője, a helytelen codificatio erőlyes ellenese. Értett hiányt pótol a jogszaki irodalomban, és főleg az ügyvédi osztályra s bírakra nézve mutatkozik valóban nélkülözhetlennek, a mennyiben minden nap teljes kivonatát adja a „Budapesti Közlöny“-nek, közli a kir. táblán, a legfőbb ítélőszékek és a semmitőszékek előadandó ügyeknek jegyzékét kifüggesztésük előtt, ugy a már elintézetek lajstromát az előadást követő napon, a miként eldöntés megjelölésével. Tájékoztató czikkék, tartalmas hírvirat, a külföldi jogélet nevezetesebb mozzanatainak ismertetése, curiai döntvények, törvényszéki csarnok stb. képezik a „Magyar jogász“ (és Curia Értesítő) többi tartalmát. A lap előfizetési ára negyedévre 4 frt., félévre 7 frt. 50 kr., egész évre 15 frt. Az előfizetési pénzek Budapest, Erzsébetter 14. szám alá küldendők.

„Vasárnapi Ujság“ jelent. 23-ki száma következő tartalommal jelent meg: Harcz a Sipka-szorosban (képpel). — „Az első találkozás.“ Költemény ifj. Abrányi Kornéltól. — „Ökröt szarvánál, embert szavánál.“ Elbeszélés Esquirostól. — Török-Örményország és lakói: Van, Szemiramis városa (képpel). — Thiers temetése (képpel). — Halászat Oroszországban. — Az abkházok hazája (képpel). — A cigányok vallásáról. Dr. Ballagi Aladártól. — Az óriás madarakról. — A főváros kivilágítása a plevnai győzelem ünnepeire. — Irodalom és művészet sat. rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt., a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Teljes számu példányok január 1-étől meg folyvást kaphatók.

APRÓSÁGOK.

Az oláh bátorság is olyan mint a hold; majd nagyon megnő majd nagyon megfog. E pillanatban nagy a fogyatkozás. A derek oláhok rájöttek arra, a mit az egész világ jósolt nekik, hogy majd megbánják meg ők, a miért egy tából akartak cseszesnyét enni az oroszszal. Kezdenek is már bándokni felette — szörnyűképen, és azt talájják, hogy jobb dolgok lenne otthon a suton, mint a dunai csatatéren.

Haza kívánkoznak és a helyett, hogy a kardjaikat köszörülnek uniszono szavallják a latinoktól: „Beatus ille, qui procul negotiis...“ Carulu romanulu ugy látszik jól spekulált, de rosszul kalkulált... Ő azt hitte, hogy „si vis pacem para bellum“ — ha ő a muszkával kooperál, az majd érte laborál, a mi nála hathatósan operál; mert hirtelen agyonvervén a törököket és a tenger dicsőségéből, mely e miatt az orosz fegyverekre csordul, neki is jut egy morzsányi; ennek árnyékában aztán bátran pihenhet és növekedhet egy századig.

Hanem Carulu tervez, Ali Mehemed végez. A jó oláhok még csak árték uty, a hogy a Dunán... de mostan ugy van mint az egyszeri róka, kinek történetéről az az össze-vissza helyezett szavakban ékes hexameter maradt fen az utókornak: „Róka szoros egykor nagy ehetnéni lyukba bebujta. Dombos az oldala lett nem lehet ám gyereki...“

Az oláhok szeretnének otthon lenni, mert hajh minden másképp történt mint a hogy ők gondolták. A muszkát megverték s most a vállalkozó kalandos hősök azon megdöbbenő eshetőség előtt állanak, hogy nekik is verekedniük kell.

Mindent — csak ezt ne! mert a háboru iszonyaitól irtóznak; a guzlia édes szavától megfommodott lelkiük visszaborzad a vérontástól mint az adomabeli cigányé, ki arra kérte a parancsnokot: „mutassa meg neki az ellenség közt, az ő specialis ellenfelét: hadd béküljön ki vele.“

Az oláh is rimánkodik: eresszék baba; ő kiabrándult, neki már semmi dolga nincs itt. De Miklós nagyherceg nem az az ember, a ki a privat passziókat legyegesse. Kijelentette, hogy ragaszkodik a „közreműködés“ megállapított pontjaihoz, s addig ezek alul semmi esetre nem oldja fel az oláh badsereget, míg a czárhoz kérdést nem intéz ez irányban.

Mindegy ez sürgönyöz a czárnak Fratestibe: „Ezeket a nagyszájú oláhokat hídégleli a háborútól. Eleresszem-e? Nemérnek egy ütet taplót sem.“

Tartsd meg őket — ágyútöltekeknek!
Miklós nagyherceg ennélfogva azt választotta az oláh seregnek: ő felsége a császár óhajja közreműködésével s megosztani kívánja Önökkel az ottomán keresztény alattvalók felszabadításának dícsőségét...
Cinye mintye, Carolu Romanula!

Az oláhokban több a fűfűg, mint a vitézség. A vitézségnél általában minden több bennök, mintán Plevna alul mint hajdan szent Pál őket, ők is bocsokort oldván, brevi manu ott hagyták, a muszka tábor azon

részt, melyből még ki ne szorult annyira a bátorság, hogy elfusson a csatától.
Hát biz az oláhok megfutamtak, már t. i. azok, a kik ott nem maradtak halva.
A ki ott van, ott van, nem nagy kár érte, a ki elfutott azért se nagy kár, hanem az aztán érte kis fűfűg az oláhoktól a mit elakarok beszélni. Az bezeg dícsőségükre válik.
Az emberi természet mindenütt ugyanaz. Az ellenállás és marakodás ösztöne megvan az oláhban is: annak ki kell törnie, a világtörténelem tanulsága szerint

kitör koronkint mindenütt, a világrázó francia forradalmak, a magyar forradalom a nemzetek szenvedélyének nyilvánulása az oláhoknál is kitör ez mint a vulkan. Nyilvánul pedig ez abban, hogy néhány védtelen zsidót és zsidószonyt agyonvernek néha. Mindegy nekik csak vért lássanak. Ettől aztán lecsendesülnek megint, rövid időre.
A dolog azonban még is sok galibával jár, mert a jó oláhok ezen „stikli”-je néha sok szemrehányásra ad okot, a külföldi sajtó és parlament részéről. Hogy nem ártalnak ilyen kicsiségért felszólalni?

Alkalmassabb módokról kellett tehát gondoskodniok, mely szerint megszabadulnak a zsidóktól?
Kifundáltak. Elvitték őket a csataterre.
Soh sem lát azokból többé Nagy-Olahország egyet sem.
Ime mennyivel felvilágosodottabbak az oláhok, a szegény galicziaiaknál, hol a Brody-i kerületben, mint a lapok írják, előkészületeket tesznek a zsidók üldözésére.
Be szép tudomány is, az a teleményesség!
„B. N.”

H I R D E T É S E K.

3546. sz. k. i. 1877. **Hirdetmény.** (232—3.3)

Nagy-Becserek város tanácsa, mint iparhatóság részéről f. évi ápril 13-án 22. szám alatt kelt határozata alapján, ezennel közzé tétetik, miszerint az iparos tanoncok bizonyítványai jelen hirdetés közzététel napjától kizárólag a helybeli egyesült ipartársulat előtt, az e czélra szerkesztett minta szerint lesznek kiállítandók, hogy csak oly tanoncok nyeregyenek bizonyítványt, kik iskolai bizonyítvánnyal igazolják, hogy az ismétlő iskolát jó eredménnyel és pontosan látogatták.
Köteles minden iparos tehát tanonczait az ismétlő iskolába küldeni és annak látogatására szorítani: minthogy azon iparosok, kikről begyűzetik hogy tanonczikat az ismétlő iskola látogatásától vizsztatják 5 frittól 15 frittig terjedő pénzbírságnak, végrehajtás terhe alatti megfizetésében marasztaltatnak el.
Kelt N.-Becsereken, 1877. szeptember 6-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3548. sz. k. i. 1877. **Hirdetmény.** (231—3.3)

Nagy-Becserek város tanácsa mint iparhatóságnak f. évi ápril 13-án 25. szám alatt kelt határozata alapján felhívják N.-Becserek városának minden iparossai vallás és nemzetiségi különbség nélkül, miszerint a helybeli egyesült ipartársulat által az idegen segédek elszállítását tekintetéből felfogadandó szálloda helyiség kibérlése, és szükségben levő vándor-segédek segélyzése czéljából teremtendő alapra, minden egyes iparos a nála alkalmazott segédétől, hetenkénti fizetéséből 5 kr., szóval: öt krajczárt vissza tartani és ezen visszatartott heti levonásokat pedig minden hó 1-jén a helybeli egyesült ipartársulat pénztáránál lefizetni, annál és inkább kötelességüknek tartásuk, minthogy ellenkező esetben ezen a segédektől beszédni kötelezett összegeket a mulasztó iparosok sajátjokból lesznek kötelesek fizetni.
Kelt Nagy-Becsereken, 1877. évi szeptember 6-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6173. sz. k. i. 1877. **Hirdetmény.** (241—1.1)

A Nagy-Becserek városi új katasteri birtokívek a szegedi katasteri igazgatóságától megérkezvén f. é. szeptember 29-től kezdve 4 héten át, azaz f. é. október 27-ig a városi számvévi irodában közzéadásra kitéve lennek, mely idő alatt a ház és földbirtokos urak a netaláni felméréseiket az 1875. évi VII. t. cz. 46. §-ai értelmében a városi tanácshoz írásban benyújthatják.
Polgármesteri hivatal Nagy-Becsereken, 1877. évi szeptember 27-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6456. sz. k. i. 1877. **Hirdetmény.** (237—2.2)

Alólirott hivatal részéről ezennel közzé tétetik, hogy néhány becsusztó hibának újabb kiigazítása folytán Nagy-Becserek városának 1877. évi költségvetési előirányzata az 1871. évi XVIII. t. cz. 115. §-a értelmében f. é. szeptember 24-től kezdve 15 napon át a város összes lakosságának betekinthezvége végett a városi számvévi hivatalnál újra nyitva tartatik.
N.-Becsereken, 1877. évi szeptember 18-án.

A polgármesteri hivatal.

3215. sz. 1877. (225—3.3)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy a nagy-becsereki kir. törvényszék mint csödbírósgnak 1877. évi július 21-én 6326—1877. sz. csöd. — megkeresése folytán a Bogdanovits Vilihál és Virgil csödtömegéhez tartozó német-párdányi 2. sz. tjkönyvben körülírt A. II. alatt 125. sor-szám 250/b. és 251. r.-sz. a. 2000 frtra, a szerb-párdányi 19. szám tjkönyvben 243. és 248. sor-szám, 479., 480., 489. és 490. r.-szám előbbi 600 frt. utóbbi 1500 frtra, az ó-teleki 1. sz. tjkönyvben 90. sor-sz., 192., 193., 194. és 195. r.-sz. alatt 300 frtra becsült s összesen 4400 frtra becsült birtokra nézve bírói árverés elrendeltetett, ennek a módosi kir. járásbírósg telekkönyvi hivatalos helyiségében leendő eszközlésére az első árverés határideje 1877. évi október 17-ik, a második pedig november 17-ik napjára, mindig d. e. 10 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni, a hitelező választmányának 15 nap alatti jóváhagyása fentartása mellett.
Az árverezni kívánók tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, az ígért vételért pedig 2 részletben, és pedig az árveréstől számítandó 15 nap alatt fele részét, az árveréstől számítandó három hónap alatt, a másik fele részét 6% kamatokkal együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az utolsó részletben lesz beszámítandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.
Figyelemztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesök végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását e hivatalnál jelentésk be; ellenkező esetben Mattanovich Károly ügyvéd által képviseltni fognak, végre
Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend. 466. §.

értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamán nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak úsztatni.
Az árverés foganatosításával Uhrmann Adolf, bir. végrehajtó jelentése bevérsá mellett megbízatik.
Kelt a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál Módoson, 1877. évi augusztus 15-én.

5440. sz. p. 1877. (235—3.2)

Árverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék részéről közzé tétetik, hogy Bogdanovits Vilihál és Virgil csödtömegéhez tartozó s a pojeni 11. számú tjkönyvben foglalt, a 11. ösz. számú lakházból, 55. ösz. számú korcsmából, az 59. ösz. számú malomból, egy fűrés malomból, egy hamuszir főző üstből, 8 darab külöfélé káddal, ezeknek 800, 800 és 300 ölni beltelekiből s tartozékaiból, továbbá a 98., 227., 229. hr. számú 1 hold 100 ööl, 261 hold és 261 holdnyi szántóföldekből a 231. hr. számú 900 holdnyi, a 232. hr. számú 2500 holdnyi erdőföldekből szilfa és díofa erdőkkel; végül 234. hr. számú 800 holdnyi birtokrészletből álló összes ingatlanok az 1877. évi november 2-ik napján d. e. 10 órakor mint első, és december 3-ik napján délelőtt 10 órakor mint második határidőben Pojen községben a község házában esetleg a 11. számú házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak u. m.:

- 1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett ingatlanoknak 105,274 ft. 40 krnyi, azaz egyszázötven két száz hetvennégy forint 40 krnyi becsára a melyen alól az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.
- 2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis tízezer ötszázhuszonhét forint 44 krnyi készpénzben, vagy érteke szerint számítandó magyar állam papírban a kiküldött kezéhez letenni.
- 3-ször. Az első árverés sikertelensége esetén a II-ik árverésen a becsértékben aluli ajánlatok is fognak elfogadotni, azonban világosan megjegyeztetik, hogy mind az első mind a második árverésen a letítés csak azon feltétel alatt fog megtörténni, hogy a csödtömeg vezetői választmányának az árverés napjától számítandó 15 nap alatt jogában álland az árverési ajánlatot visszautasítani, a mely esetben a legtöbbet ígérő sem nyeri meg az ingatlant. A legtöbbet ígérő mindazon által a csödtömeg vezetői választmány nyilatkozatáig is lekötve marad.
- 4-ször. A legtöbbet ígérő vevő köteles a visszatartott bánatpénzt, ha azt állampapirokban tevő le, az árverés jóváhagyásától számítandó 15 nap alatt Prepeliczay Béla, temesvári kir. közjegyzőnél készpénzzel becsereelni.
- 5-ször. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben és pedig: az első az árverés jóváhagyása napjától számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó három hónap alatt minden egyes vételári részlet után a letítés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt Prepeliczay Béla tömeggondnok és Schwimmer Mór hitelező választmányi tag kezéhez lefizetni.
- A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.
- 6-ször. Vevő köteles az épületeket a jóváhagyás napjával tűzkár ellen biztosítani, még pedig az első magyar általános biztosító intézetnél, az eddig biztosított összeg erejéig, s köteles ez iránt magát a tömeggondnoknál igazolni.
- 7-ször. Az első részlet lefizetése után vevő a megvett ingatlan birtokába lép, de a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől öt illeték azon naptól fogva a melyen a csödtömeg vezetői választmány az árverés eredményét elfogadja.
- 8-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.
9-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan a vevő veszélyére és költségére újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog. A netaláni kevesebbet a mulasztó vevő megtéríteni tartozik, de a netán elért többletre semmi jogot nem formálhat.
Végül figyelemztetnek az árverezni kívánók, miszerint az ingatlan leírását tartalmazó becselési tjkönyvet e kir. tszéknel, az árverés napján pedig a bírói kiküldött-nél megtekinthetik.
Kelt a lugosi e. f. kir. törvényszéknek, 1877. évi augusztus 8-án tartott ülésében.

4249. sz. 1877. (229—3.3)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy a cs. kir. ált. osztrák földhitelezettség végrehajtónak, Fritz Andráss verseczi lakos mint gyám által képviselt kk. báró Radossevich Tivadar és Radossevich Lajos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a velika gredai 118. sz. tjkönyvben 1—4. sor-szám alatt egy a Neuzina község 401. sz. tjkönyvben 1—30. sor-szám a. foglalt 250000 valóságos ezüst forintba becsült nemesi birtok, az azon fekvő 24. öszeírasi számú ház, udvar, kert, szántó földek, legelő rét s tartozékai az 1877. évi október 1-ső napján délelőtt 10 órakor mint első, és 1877. évi november 1-ső napján délelőtt 10 órakor mint második határidőben, a horvát-neuzinai község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

- 1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem,

a másodiknál pedig o. é. 130,000 valóságos ezüst frtban alól eladatni nem fog.

2-ször. Az árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 25000 frtot készpénzben, vagy állampapírban, vagy a cs. kir. szab. ált. osztrák földhitelezettség zálogleveleiben a hivatalosan jegyzett árfolyam szerint a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles az árverés napjától számítandó 4 hét lefolyása alatt igazolni hogy a cs. kir. szab. ált. osztrák földhitelezettség követelését járulékaival együtt teljesen fedezte, vagy pedig hogy a tőkehátralék, kamat és mellékjärelekek lefizetése mellett a kölcsön további meghagyása végett egyezkedett.

4-ször. A letett bánatpénznek egy a cs. kir. szab. osztrák földhitelezettség tett fizetések leszámítása után fennmaradt hátralék az árverés napjától számítandó 3 hónap alatt 6% kamattal együtt a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál fizetendő.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedéskor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől öt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az erdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzenek elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részben kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. járásbírósg telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak úsztatni.

Végre felszólíttnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén, vagy annak közeleiben laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesök végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, ellenkező esetben Zsiros József módosi ügyvéd, mint hivatalból ki-nevezett gondnok által fognak képviseltni.

Kelt a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál Módoson, 1877. évi augusztus 28-án.

382. sz. b. v. k. (238—3.2)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közzé tétetik, miszerint a nagy-becsereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi május 24-én 4232. sz. a. kelt végzésével a nagy-becsereki városi árvtár részére a nagy-becsereki 246. számú tjkönyvben Max Berthold és Henriette tulajdonul felvett 4275 frtra becsült házra nézve kitűzött első árverés sikertelen lévén, a második árverés f. é. október 5-ik napja d. e. 11 órára tüzetett ki.
Kelt Nagy-Becsereken, 1877. évi augusztus 6-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

411. sz. b. v. k. 1877. (240—3.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közzé tétetik, miszerint a n.-becsereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1877. évi július 28-án 7334. sz. a. kelt végzésével Sinkay János részére a nagy-becsereki 487., 2091. és 2654. számú tjkvekben Wucskovacszy Mása örökösei tulajdonul felvett összesen 4640 frtra becsült ingatlanságra nézve 1300 frt. és jár. iránt kitűzött első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 19-ik napja d. e. 11 órára tüzetett ki.
Kelt N.-Becsereken, 1877. évi szeptember 19-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A „Torontálmegeyi takaré- és hitelbank hitelegyleti bizottságának” f. hó 10-én tartott ülésében hozott határozata folytán a hitelegylet ez idei

rendes nagygyűlése

f. é. október 3-án delután 4 órakor fog az intézet helyiségeiben a következő tárgysorozattal megtartatni:

1. A számvizsgáló bizottság jelentésének előterjesztése.
 2. A hitelegyletben be nem folyt követelések felszámítására vonatkozó kiszámítás bemutatása.
 3. A 18 tagból álló bizottság és
 4. A számvizsgáló bizottság választása.
 5. Netáni alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása; végül
 6. a jegyzőkönyv hitelesítése czéljából 2 tagnak kijelölése.
- Mely nagygyűlésre az egyleti tagok ezennel tisztelettel meghívtnak.
Kelt N.-Becsereken, 1877. évi szeptember 13-án.

A torontálmegeyi takaré- és hitelbank igazgatósága.